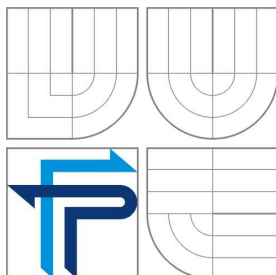

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV INFORMATIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF INFORMATICS

SOFTWAREOVÁ PODPORA FINANČNÍ ANALÝZY PODNIKU

SOFTWARE SUPPORT FOR FINANCIAL ANALYZE OF COMPANY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

DANIELA KRUSBERSKÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

doc. Ing. MÁRIA REŽŇÁKOVÁ, CSc.

BRNO 2008

Vysoké učení technické v Brně
Fakulta podnikatelská

Akademický rok: 2007/08
Ústav informatiky

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Krusberská Daniela

Manažerská informatika (6209R021)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Softwarová podpora finanční analýzy podniku

v anglickém jazyce:

Software Support for Financial Analyze of Company

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Vymezení problému a cíle práce
Teoretická východiska práce
Analýza problému a současné situace
Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Podle § 60 zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon) v platném znění, je tato práce "Školním dílem". Využití této práce se řídí právním režimem autorského zákona. Citace povoluje Fakulta podnikatelská Vysokého učení technického v Brně. Podmínkou externího využití této práce je uzavření "Licenční smlouvy" dle autorského zákona.

Seznam odborné literatury:

- BLAHA, Z. S. a JINDŘICHOVSKÁ, I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. Praha: Management Press, 2006. 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
GRÜNWARD, R. a HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-245-1195-5.
KISLINGEROVÁ, E. a HNILICA, J. Finanční analýza - krok za krokem. Praha: C.H.Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Mária Režňáková, CSc.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2007/08.

Ing. Jiří Kříž, Ph.D.
Ředitel ústavu

doc. Ing. Miloš Koch, CSc.
Děkan fakulty

V Brně, dne 15.2.2008

Abstrakt

Předmětem této práce je finanční analýza podniku H E M A X, spol. s r.o., ke které byla vytvořena softwarová podpora za účelem automatizace veškerých výpočtů. Software umožňuje zpracovat finanční analýzu za období 3 let a vývoj hodnot sledovat jak v tabulkách, tak i v grafech.

Klíčová slova

Finanční analýza, poměrové ukazatele, horizontální a vertikální analýza, MS Excel, Visual Basic for Applications

Abstract

The subject of this thesis is financial analyze of company H E M A X, spol. s r.o. Towards that it was created software support for purpose of automatization of computer assisted calculation. Software offers elaboration of financial analyze in 3 years term. Monitoring of progress is provided in both charts and graphs.

Key words

Financial analyze, ratio financial indicators, horizontal and vertical analyze, MS Excel, Visual Basic for Applications

Bibliografická citace

KRUSBERSKÁ, D. *Softwarová podpora finanční analýzy podniku*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2008. 55 s. Vedoucí bakalářské práce doc. Ing. Mária Režňáková, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Softwarová podpora finanční analýzy podniku vypracovala samostatně pod vedením doc. Ing. Marie Režňákové, CSc.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušila autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

26.5.2008 v Brně

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala paní doc. Ing. Márii Režňákové, CSc. za její pečlivé vedení, cenné rady a vstřícný přístup. Děkuji taktéž společnosti H E M A X, spol. s r.o. za možnost zpracování mé bakalářské práce a panu Ing. Miloši Musilovi za věcné připomínky.

OBSAH

1	ÚVOD.....	9
2	VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE	10
3	TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	11
3.1	VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY A JEJÍ UŽIVATELÉ	11
3.2	METODY FINANČNÍ ANALÝZY	11
3.2.1	Analýza stavových ukazatelů.....	12
3.2.2	Analýza rozdílových ukazatelů.....	13
3.2.2.1	Čistý pracovní kapitál	13
3.2.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	14
3.2.3.1	Ukazatele rentability	14
3.2.3.2	Ukazatele likvidity	16
3.2.3.3	Ukazatele aktivity	17
3.2.3.4	Ukazatele zadluženosti	19
3.2.3.5	Ukazatele produktivity práce	20
3.2.3.6	Ukazatele kapitálového trhu	21
3.2.5	Analýza s využitím Cash-Flow	21
3.2.6	Pyramidový rozklad ROE	22
3.3	POUŽITÉ PROGRAMOVÉ VYBAVENÍ.....	23
4	CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI	27
5	SOFTWAREVÁ PODPORA	30
5.1	Popis pracovních listů Excelu	30
5.2	Popis významných funkcí a vzorců v pracovních listech	31
5.3	Popis průběhu programu	32
6	FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU H E M A X, spol. s r.o.....	35

6.1	Analýza stavových ukazatelů.....	35
6.1.1	Horizontální analýza rozvahy	35
6.1.2	Vertikální analýza rozvahy	37
6.1.3	Horizontální analýza VZZ	39
6.1.4	Vertikální analýza VZZ	41
6.2	Analýza rozdílových ukazatelů.....	42
6.2.1	Čistý pracovní kapitál	42
6.3	Analýza poměrových ukazatelů.....	43
6.3.1	Ukazatele rentability	43
6.3.2	Ukazatele likvidity	44
6.3.3	Ukazatele aktivity	45
6.3.4	Ukazatele zadluženosti	47
6.3.5	Ukazatele produktivity práce	48
6.4	Pyramidový rozklad ROE	49
6.5	SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE	50
7	ZÁVĚR	51
8	SEZNAM LITERATURY	52
	SEZNAM GRAFŮ	53
	SEZNAM OBRÁZKŮ	53
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	54
	SEZNAM PŘÍLOH.....	55

1 ÚVOD

V dnešní době je velmi obtížné obstát na trhu v tak silném konkurenčním boji a jakékoli chybné rozhodnutí může vést k zániku společnosti. Úspěšná firma je závislá jak na dobrém jméně a spolehlivosti, tak na neustálém analyzování vlastní činnosti a výsledků, kterých podnik dosáhl. Tyto analýzy pak manažerům umožní reagovat na změny, které si trh žádá a také na ty změny, které jsou pro podnik životně nezbytné a prospěšné, aby neztratil své významné postavení na trhu nebo ho případně mohl získat.

Finanční analýza je jedním z důležitých zdrojů informací, který má společnost bez vynaložení větších nákladů snadno dostupný, a i přesto je někdy opomíjen. Přitom rozhodování na základě informací obsažených v účetních výkazech je mnohem efektivnější a mnohdy snazší.

Finanční analýza účetních dat může s předstihem upozornit na problémy v hospodaření podniku a kromě zhodnocení současného finančního zdraví společnosti umožňuje seznámit se se souvislostmi mezi jednotlivými položkami účetních výkazů a jednotlivými činnostmi. Lze z ní velmi dobře stanovit základní vývojové trendy podniku.

Softwarová podpora pak všechny činnosti výpočtu finančních analýz urychlí a ušetří tím čas, který hraje při rozhodování velmi důležitou roli.

2 VYMEZENÍ PROBLÉMU A CÍLE PRÁCE

Cílem této práce je analýza a zhodnocení finanční situace na základě dat, které mi poskytla společnost H E M A X, spol. s r.o. z výročních zpráv za účetní období 2005-2007. Součástí práce je programové vybavení, které jednotlivé analýzy a ukazatele vypočítá.

Výstupem programu je formulář se stránkami obsahující vypočítané analýzy stavových veličin a hodnoty ukazatelů. Součástí aplikace jsou grafy zachycující změny. K softwarové realizaci byl zvolen programovací jazyk MS Visual Basic for Application, který je základní součástí MS Excel.

Vytvoření softwaru řeší problém úspory času, znalosti odborných vzorců a pomůže finančním managerům rozhodnout se v dalších krocích financování.

V poslední části je zhodnocena finanční situace z výsledků softwarové podpory.

3 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

3.1 VÝZNAM FINANČNÍ ANALÝZY A JEJÍ UŽIVATELÉ

Úkolem finanční analýzy je globální zhodnocení finanční pozice podniku. Toto zhodnocení je pak podkladem pro jakákoli investiční a finanční rozhodnutí v podniku. Finanční analýza informuje o kladech a záporech výkonnosti i o potencionálních rizicích, která plynou z dosavadního fungování podniku. Finanční analýza je sestavována za určitý časový interval, obvykle 3 - 5 období, a výsledky se posuzují jednak v časové řadě a jednak ve vztahu k obdobným podnikům.

Vzhledem k tomu, že finanční situace podniku je důležitá pro řadu subjektů zainteresovaných do jeho fungování, zpracovává se finanční analýza pro různé uživatele. Mohou to být jak externí uživatelé, tj. investoři, banky a jiní věřitelé, stát a jeho orgány, obchodní partneři, konkurence, tak interní uživatelé, tj. manažeři, odboráři, zaměstnanci.

3.2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Finanční analýza využívá následující strukturu ukazatelů:

Hodnocení pomocí absolutních ukazatelů;

- horizontální analýza,
- vertikální analýza,
- výpočet rozdílových ukazatelů.

Hodnocení pomocí poměrových ukazatelů;

- ukazatelé rentability,
- ukazatelé likvidity,
- ukazatelé aktivity,
- ukazatelé zadluženosti,
- ukazatelé kapitálového trhu.

Hodnocení pomocí soustav ukazatelů;

- pyramidové rozklady (např. Du Pontův rozklad)

3.2.1 Analýza stavových ukazatelů

Veličiny stavové tvoří obsah účetního výkazu rozvahy a VZZ. Mezi analýzu stavových ukazatelů patří horizontální a vertikální analýza.

Horizontální analýza, též analýza trendů, znázorňuje vývoj zkoumané veličiny v čase. Ke kvalitnímu zhodnocení finanční situace je proto zapotřebí vytvořit dostatečně dlouhou časovou řadu, která eliminuje nepřesnosti. K zachycení meziročních změn můžeme použít indexy, které udávají změnu jednotlivých položek rozvahy oproti minulému roku v procentech, nebo difference, které poskytují informace o změně jednotlivých položek v absolutních číslech.

Matematické vyjádření indexu: [4]

$$I_{t/t-1}^i = \frac{B_i(t) - B_i(t-1)}{B_i(t-1)}$$

$I_{t/t-1}^i$ – změna oproti minulému období

B_i – hodnota bilanční položky i

t – čas (rok)

Matematické vyjádření difference: [4]

$$D_{t/t-1} = B_i(t) - B_i(t-1)$$

$D_{t/t-1}$ – změna oproti minulému období

B_i – hodnota bilanční položky i

t – čas (rok)

Vertikální analýza, též technika procentního rozboru, spočívá v tom, že se provádí rozbor struktury kumulovaných položek rozvahy a výsledovky (např. se zkoumá suma aktiv, která představují 100 % a sleduje se, jak se jednotlivé položky struktury aktiv procentuálně podílejí na této kumulované položce). U rozvahy jsou základnou aktiva celkem, u výsledovky součet tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb a tržeb za prodej zboží.

Hledaný vztah můžeme vyjádřit takto: [4]

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i}$$

P_i – hledaný vztah

B_i – hodnota bilanční položky i

$\sum B_i$ – suma hodnot položek v rámci určitého celku

3.2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

3.2.2.1 Čistý pracovní kapitál

Typickým představitelem rozdílových ukazatelů, též nazývaných ukazatele fondu finančních prostředků, je čistý pracovní kapitál, který získáme jako rozdíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků.

$$\text{ČPK} = (\text{OA} + \text{ČR}_A) - (\text{KD cizí zdroje} + \text{ČR}_P)$$

Další možností jak čistý pracovní kapitál vypočítat, je rozdíl dlouhodobých zdrojů, čili vlastního kapitálu + dlouhodobých závazků, a dlouhodobého majetku, čili stálých aktiv. V obou případech musí vyjít stejná hodnota.

$$\text{ČPK} = \text{DL zdroje} - \text{SA}$$

Velikost čistého pracovního kapitálu je významným indikátorem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být při dostatečné

likvidnosti jeho složek schopnost podniku hradit své finanční závazky. Nabývá-li ukazatel záporné hodnoty, jedná se o tzv. nekrytý dluh. [6]

3.2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Analýza poměrových ukazatelů navazuje na analýzu absolutních ukazatelů. Tato analýza pokrývá veškeré složky výkonnosti podniku [3] - strukturu podnikových aktiv, kvalitu a intenzitu jejich využívání, způsob jejich financování, strukturu nákladů, profitabilitu firmy, její solventnost, likviditu a další rysy jejího života. [1] Uspořádání, počet i konstrukce se liší s ohledem na cíl analýzy a s tím spojený okruh uživatelů. Ukazatele mohou být uspořádány do soustavy paralelní nebo pyramidové. V paralelní soustavě jsou bloky ukazatelů vytvářeny podle toho, jakou stránku finanční situace měří. Přičemž jsou pro finanční zdraví vnímány všechny charakteristiky jako rovnocenné. Pyramidové soustavy jsou určeny pro rozklad syntetického ukazatele, jehož výběr je podřízen účelu analýzy. Smyslem pyramidy je vysvětlit změny chování vrcholového ukazatele a změřit i intenzitu působení jednotlivých činitelů majících vliv na ukazatele stojícího na vrcholu pyramidy. [3]

Poměrový ukazatel vyjadřuje vztah mezi dvěma položkami účetních výkazů. Poměrové ukazatele se běžně vypočítají vydělením jedné položky nebo skupin položek, jinou položkou nebo skupinou položek, mezi kterými co do obsahu existují určité souvislosti. Konstrukce a výběr poměrového ukazatele závisí především na tom, co je účelem změřit a musí odpovídat zkoumanému problému.

3.2.3.1 Ukazatele rentability

Tyto ukazatele jsou velmi populární a to především proto, že k rozhodování o dlouhodobějších cílech je zapotřebí co nejpřesnějšího propočtu, jaká bude výnosnost investovaných prostředků.

Ukazatelů rentability se používá pro hodnocení a komplexní posouzení: [2]

- celkové efektivnosti činnosti a výdělkové schopnosti podniku,
- intenzity využívání majetku podniku,
- reprodukce a zhodnocení kapitálu vloženého do podniku,

Tyto ukazatele patří do kategorie tzv. mezivýkazových poměrových ukazatelů, protože se nejčastěji vychází ze dvou základních účetních výkazů – z rozvahy zjišťujeme výši kapitálu, který se obecně dosazuje do jmenovatele a v čitateli se objevuje položka zisku, příp. tržeb, kterou najdeme ve výkazu zisku a ztrát.

Rentabilita aktiv (ROA)

Tento ukazatel odráží celkovou výnosnost kapitálu - poměruje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, zda byla financována z vlastního či cizího kapitálu.

$$ROA = EBIT / \Sigma A$$

Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)

Jde o ukazatele, který vyjadřuje míru zhodnocení všech aktiv společnosti financovaných vlastním i cizím dlouhodobým kapitálem. Lze tedy říci, že komplexně vyjadřuje efektivnost hospodaření společnosti. [7]

$$ROCE = EBIT / (VK + DL \text{ zdroje})$$

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Tento ukazatel je klíčový pro akcionáře, společníky a další investory. Vyjadřuje efektivnost reprodukce vloženého vlastního kapitálu. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu akcionářem.

$$ROE = EAT / VK$$

Rentabilita tržeb (ROS)

Rentabilita tržeb tvoří jádro efektivnosti podniku. V případě, že má podnik problém u tohoto ukazatele, dá se očekávat, že problémy budou i v dalších oblastech.

Tento ukazatel je často vyjádřen dvěma způsoby:

- tzv. netto způsob

$$ROS = EAT / \text{Tržby}$$

- tzv. brutto způsob

$$ROS = \text{Provozní VH} / \text{Tržby}$$

3.2.3.2 Ukazatele likvidity

Odpovídají na otázku, zda je podnik schopen včas splatit své krátkodobé závazky. Zabývají se nejlikvidnější částí majetku společnosti ve vztahu k závazkům společnosti s nejkratší dobou splatnosti. [1]

Likvidita je míra schopnosti podniku přeměnit svá aktiva na peněžní prostředky a těmi krýt včas, v požadované podobě a na požadovaném místě všechny splatné závazky. Likvidita je nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou existenci podniku. Avšak příliš vysoká míra likvidity může znamenat neefektivní vázání finančních prostředků v aktivech, což pak snižuje rentabilitu vlastního kapitálu.

Běžná likvidita (BL)

Též nazývaná likvidita 3.stupně či „current ratio“, ukazuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku. Vypovídá o tom, jak by byl podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku na hotovost. [7]

Pro výpočet míry schopnosti hradit krátkodobé dluhy je vhodnější odečíst dlouhodobé pohledávky, neboť ty mají splatnost delší než 1 rok.

$$BL = (OA - DLP) / \text{KD dluhy}$$

Pohotová likvidita (PL)

Tento ukazatel byl zkonstruován ve snaze eliminovat vliv zásob (jakožto nejméně likvidní složky oběžných aktiv) na ukazatele likvidity a také dlouhodobé pohledávky. Důležité je porovnat hodnotu tohoto ukazatele s hodnotou běžné likvidity – je-li výrazně nižší, svědčí to o nadměrném množství zásob v aktivech podniku. Pokud

dosahuje hodnoty 1 znamená to, že podnik je schopen vyrovnat své závazky bez nutnosti prodeje svých zásob.

$$PL = (OA - \text{zásoby} - DLP) / KD \text{ dluhy}$$

$$PL = (KFM + KDP) / KD \text{ dluhy}$$

Okamžitá likvidita (OL)

Někdy bývá nazývána také jako likvidita peněžní či 1.stupně, také „cash ratio“ a představuje to nejužší vymezení likvidity. Vyjadřuje okamžitou schopnost podniku splatit své závazky a to penězi v hotovosti a na bankovních účtech.

$$OL = KFM / KD \text{ dluhy}$$

3.2.3.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost společnosti využívat investované finanční prostředky a měří vázanost jednotlivých složek kapitálu v jednotlivých druzích aktiv a pasiv. Jejich rozbor slouží především k hledání odpovědi na otázku, jak se hospodaří s aktivy a jejich jednotlivými složkami. [7]

Protože ukazatel poměřuje nejčastěji tokovou veličinu (tržby) k veličině stavové (aktiva), je možné vyjádřit tento ukazatel ve dvou modech:

- obrátkovost (rychlost obratu) – vyjadřuje počet obrátek aktiv za období, během kterého bylo dosaženo daných tržeb použitých v ukazateli (nejčastěji rok)
- doba obratu – odráží počet dní (příp.let), po který trvá jedna obrátka [4]

Obrátkovost celkových aktiv

Též rychlost obratu celkových aktiv měří intenzitu použití všech aktiv. V případě, že je tento ukazatel ve srovnání s oborovým průměrem nízký, měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva. [1]

Všeobecně lze říci, že čím vyšší jsou ukazatele využití aktiv, tím více je firma považována za efektivní, optimálně operující nebo fungující společnost. [1]

$$\text{Obrátkovost celkových aktiv} = \text{Tržby} / \Sigma A$$

Obrátkovost zásob

Též rychlost obratu zásob udává, kolikrát jsou všechny zásoby v průběhu roku prodány a opětovně naskladněny. Obrat zásob tedy vyjadřuje intenzitu prodeje zásob.

Nízký počet obrátek ohrožuje platební schopnost podniku, protože zdroje vázané v zásobách při malém počtu obrátek generují menší zisk.

$$\text{Obrátkovost zásob} = \text{Náklady na prodané zboží} / \text{Zásoby}$$

Doba obratu zásob

Doba obratu zásob vyjadřuje průměrný počet dnů, po něž jsou zásoby vázány v podniku do doby jejich spotřeby nebo prodeje. Je to vlastně obrácený ukazatel rychlosti obratu přepočítaný na dny.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{Zásoby} / \text{Náklady na prodané zboží} * 360$$

Doba obratu pohledávek

Též doba splatnosti pohledávek udává, jak dlouho trvá inkaso pohledávek. Je to doba od okamžiku vystavení faktury do okamžiku její úhrady. Pro finance podniku je důležité mít dobu splatnosti pohledávek co nejkratší.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \text{Pohledávky} / \text{Tržby} * 360$$

Doba obratu krátkodobých závazků

Udává, jak dlouho trvá úhrada vlastních závazků. Znamená to dobu mezi nákupem materiálu a služeb a platbami za ně. Na rozdíl od doby splatnosti pohledávek, je pro finance podniku lepší mít dobu splatnosti krátkodobých závazků co nejdelší. Pro řízení hotovostního cyklu je důležité řídit jak dobu splatnosti pohledávek tak i závazků, aby doba inkasa pohledávek nebyla výrazně delší než doba splácení závazků, protože to zvyšuje čistý pracovní kapitál a tím i potřebu financování hotovostního cyklu.

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \text{Závazky} / \text{Náklady na prodané zboží} * 360$$

Neboť tržby vyjadřují tržní hodnotu a zásoby jsou uváděny v nákladových cenách, obrátkovost i doba obratu zásob by mohla být nadhodnocená, a proto jsou v této práci použity pro výpočty náklady na prodané zboží. Důvodem je také to, že tržby vyjadřují

prodejní cenu, ale v případě zásob a závazků je lépe vypovídající nákupní cena, která je obsažena v nákladech na prodané zboží.

3.2.3.4 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti sledují vztah mezi vlastními a cizími zdroji. Zadluženost, byť i vysoká, nemusí být ještě negativní charakteristikou firmy. V dobře fungující společnosti může naopak vysoká finanční páka pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu. [4] Někdy se také firmy pyšní krytím aktiv pouze vlastním kapitálem, což nemusí být zrovna optimální způsob financování, když vezmeme v úvahu, že tím dochází ke snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Proto je tedy podstatné nejen stanovit výši potřebného kapitálu, ale i zvolit správnou skladbu zdrojů financování.

Při analýze zadluženosti je důležité zjistit objem majetku, který má firma pořízen na leasing – aktiva získaná prostřednictvím leasingu se totiž neobjevují v rozvaze, ale pouze jako náklady ve výkazu zisku a ztráty. Proto firma, která se zdá být relativně nezadlužená podle poměru cizího a vlastního kapitálu, může být ve skutečnosti vzhledem k velkému množství „naleasovaného“ majetku firmou velmi zadluženou – proto je nutné využívat současně ukazatelů na bázi výsledovky, které zohledňují schopnost firmy splácet náklady na cizí kapitál. [4]

Ukazatel věřitelského rizika

Též ukazatel celkové zadluženosti - měří poměr celkových závazků k celkovým aktivům.

Tento ukazatel je podstatný pro věřitele, protože čím je jeho hodnota vyšší, tím je i vyšší riziko věřitelů. V případě vyšší hodnoty, než je oborový průměr, pak může být pro společnost obtížné získat další úvěr, protože roste riziko pro věřitele, že o své finanční prostředky přijdou.

Vlastníci zase naopak upřednostňují vyšší hodnotu tohoto ukazatele, aby tak znásobili výnosy společnosti. Je však nutné podotknout, že tím je také rizikovější investice do podniku.

$$\text{Ukazatel věřitelského rizika} = \text{CK} / \Sigma A$$

Koeficient samofinancování

Měří krytí stálých aktiv vlastním kapitálem a je doplňkem k ukazateli věřitelského rizika, měli by tedy přibližně dát dohromady hodnotu 1.

Vyjadřuje finanční nezávislost podniku.

$$\text{Koeficient samofinancování} = VK / \Sigma A$$

Ukazatel úrokového krytí

Úrokové krytí měří, kolikrát by se mohl provozní zisk snížit před tím, než se společnost dostane na úroveň, kdy již nebude schopna zaplatit své úrokové povinnosti. [1]

Má pro firmu vypovídající schopnost, zda je pro ni dluhové zatížení ještě únosné.

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky}$$

Existuje spousta dalších významných ukazatelů zadluženosti, v této práci však nejsou použity.

3.2.3.5 Ukazatele produktivity práce

Tato skupina ukazatelů hodnotí vynakládání pracovní síly. Ukazatele jsou užitečné především pro meziroční srovnání, kdy je možné sledovat, zda produktivita práce roste, či klesá.

Produktivita práce z přidané hodnoty

Určuje, jaký objem z přidané hodnoty byl vytvořen v průměru jedním zaměstnancem firmy.

$$\text{Přidaná hodnota na zaměstnance} = PH / \text{Počet zaměstnanců}$$

Produktivita práce z tržeb

Zachycuje, jaký objem tržeb připadne na jednoho zaměstnance firmy.

$$\text{Produktivita práce z tržeb} = \text{Tržby} / \text{Počet zaměstnanců}$$

3.2.3.6 Ukazatele kapitálového trhu

Nejsou v této práci uvažovány vzhledem ke skutečnosti, že jde o společnost s ručením omezeným.

Tyto ukazatele vyjadřují hodnocení společnosti na základě burzovních ukazatelů a patří k nim např. účetní hodnota akcie, čistý zisk na akcii, dividendový výnos a další.

3.2.5 Analýza s využitím Cash-Flow

V praxi se ukazuje, že analýza sestavovaná na bázi peněžních toků vypovídá o finanční situaci společnosti mnohem více než tradiční ukazatele, neboť všeobecný problém finančního účetnictví je, že účetní zisk z mnoha důvodů často neodpovídá peněžním tokům. Podnik s vysokým vykazovaným ziskem může mít v pokladně nebo na bankovním účtě nulu a mít problémy se splácením závazků.

Nejčastější předlohou těchto ukazatelů je poměr finančních toků z provozní činnosti k některým složkám rozvahy či VZZ. Konkrétní položka vždy závisí na účelu použití ukazatele.

Provozní CF může být vypočítán jako Provozní VH + nepeněžní náklady – nepeněžní výnosy/tržby. Velmi často se jeho výpočet zjednodušuje:

$$\text{Provozní CF} = \text{EAT} + \text{odpisy}$$

CF rentabilita cizího kapitálu

Jde o poměr mezi financováním cizím kapitálem a schopností podniku vyrovnávat vzniklé závazky ze zisku vytvořeného vlastní činností. [7]

$$\text{CF rentabilita CK} = \text{Provozní CF} / \text{CK}$$

CF rentabilita vlastního kapitálu

Tento ukazatel má význam pro posouzení, jaká míra zisku z provozní činnosti pochází z vlastních zdrojů.

$$\text{CF ROE} = \text{Provozní CF} / \text{VK}$$

CF rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb se také může vypočítat jako podíl provozního CF na celkových tržbách.

$$CF\ ROS = \text{Provozní CF} / \text{Tržby}$$

3.2.6 Pyramidový rozklad ROE

Tento rozklad je zaměřen na hlubší analýzu ROE a vyjadřuje vliv jednotlivých komponent na rentabilitu vlastního kapitálu. Umožňuje detailnější pohled, které vlivy měly větší, či menší vliv na její změnu.

$$\begin{aligned} ROE &= \text{daňové břemeno} \times ROA \times \text{finanční páka} \\ &= \text{daňové břemeno} \times \text{zisková marže} \times \text{obrat aktiv} \times \\ &\quad \times \text{úrokové břemeno} \times \text{finanční páka} \end{aligned}$$

- daňové břemeno = EAT / EBT
- rentabilita aktiv (ROA) = zisková marže x obrat aktiv
 - o zisková marže = $EBIT / \text{Tržby}$
 - o obrat aktiv = $\text{Tržby} / \Sigma A$
- složená finanční páka = úrokové břemeno x pákový ukazatel
 - o úrokové břemeno = $EBT / EBIT$
 - o pákový ukazatel = $\Sigma A / VK$

Daňové břemeno odráží, jaký díl ze zisku firmě zůstane po zaplacení daní. ROA již byla definována. Složená finanční páka se dále rozkládá na úrokové břemeno, což je poměr zisku před zdaněním a EBITu a na klasickou finanční páku, která je poměrem aktiv k vlastnímu kapitálu. Násobek úrokového břemene a finanční páky pak představují složenou finanční páku. Čím jsou oba ukazatele vyšší, tím je vyšší i celková složená páka, která „zvedá“ rentabilitu vlastního kapitálu. [4]

K výpočtu rozkladu ROE se využívá různých metod, například logaritmický rozklad.

3.3 POUŽITÉ PROGRAMOVÉ VYBAVENÍ

K programové realizaci je použit tabulkový procesor Microsoft Excel pracující v operačním prostředí Windows. Toto řešení bylo zvoleno především s ohledem k dostatku vestavěných funkcí, přehlednosti a možnosti snadných pozdějších úprav. Předností MS Excel je také srozumitelnost pro zaměstnance firmy a značná rozšířenost, neboť je součástí kancelářské sady Microsoft Office. Je tedy samozřejmé, že jednotlivé součásti tohoto balíku spolu výborně spolupracují a komunikují, což je další výhodou.

V roce 1994 se poprvé stal součástí výše jmenovaného programu i objektově orientovaný programovací jazyk Visual Basic for Applications (zkráceně VBA), který umožňuje vytvoření libovolných procedur nad daty uvnitř tohoto programu.

Popis tohoto jazyka je nad rámec této práce. Lze však říci, že je podobný ostatním objektově orientovaným jazykům, např. Java či C++. Rozdílná je především syntaxe.

Zmíněné slovní spojení objektově orientovaný lze definovat takto - jedná se o propojení objektů, kdy jeden objekt obsahuje další objekt, případně objekty a ty zase obsahují další. Příkladem může být tato objektová hierarchie: samotná aplikace Excel – sešit v Excelu – list v sešitu – oblast na listu – ovládací prvek Label na formuláři – atd.

Pro pochopení názvů proměnných a procedur je uvedeno pouze základní vysvětlení názvosloví.

Dim jmeno_promenne As datovy typ

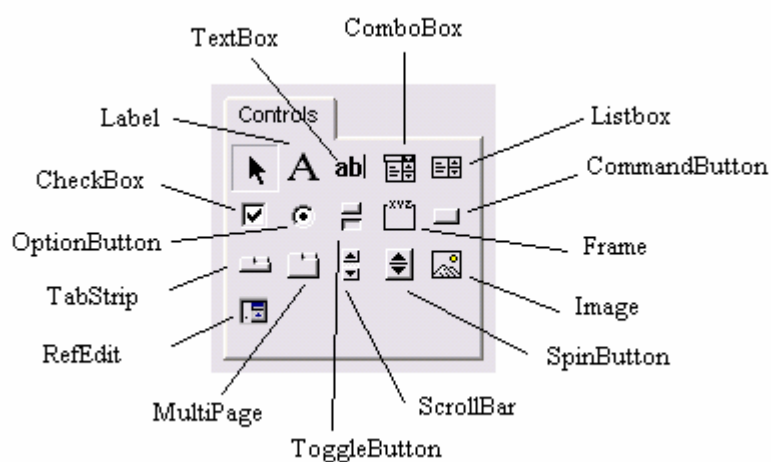
Jedná se o deklaraci libovolné proměnné, kdy výraz za operátorem As určuje datový typ. Může se jednat např. o String, Integer, Variant aj. Proměnné by měly mít specifický název, který vypovídá něco o jejich účelu či o datech, která obsahují. Název by měl být výstižný a srozumitelný (a to i jiným osobám). Korektní řešení je, že bychom ji měli deklarovat neboli dimenzovat vždy, nicméně VBA standardně povoluje nedeklarované proměnné.

Ve VBA jsou dva druhy podprogramů: procedury a funkce. Procedury provádějí akce. Funkce provádějí akce a vrací hodnotu.

Sub jmeno_procedury (parametr1 As datovy_typ1, parametr2 As datovy_typ2)

Jedná se o deklaraci procedury, kde hodnoty uvedené v závorkách představují parametry určitého typu předávané hodnotou. Procedura je pojmenovanou posloupností příkazů. Má začátek a konec. Její průběh lze ovlivnit předanými parametry. Nemůže obsahovat jinou proceduru či funkci, ale může je volat. Může volat i sama sebe (tzv. rekurzivní volání).

Ovládací prvky ve formuláři VBA

Obr. č. 1: Ovládací prvky VBA

Zaškrťovací políčko – CheckBox

Může sloužit k vícenásobnému výběru, kdy si uživatel může zaškrtnout více možností, u kterých volí stav ANO/NE.

Pole se seznamem – ComboBox

Jedná se o rolovací seznam s několika položkami, který v určitém okamžiku zobrazuje buď jednu vybranou položku v jediném viditelném řádku nebo je pak tento seznam rozbalený a uživatel si může hodnotu vybrat.

Příkazové tlačítko – CommandButton

Toto tlačítko slouží k potvrzení určité volby. V praxi je typickým příkladem tlačítko OK nebo STORNO.

Rámeček – Frame

Používá se pro seskupení jiných ovládacích prvků. Rámeček je užitečný v případě, když má dialogové okno obsahovat více než jednu skupinu prvků přepínače.

Obraz – Image

V tomto místě se může nechat zobrazit obrázek, tabulka, či graf.

Popisek – Label

Tento prvek zobrazuje určitý popis.

Seznam – ListBox

Tato oblast obsahuje seznam položek, ze kterých si může uživatel nějakou zvolit. Lze nastavit, zda má možnost vybrat pouze jednu položku nebo několik současně.

Vícenásobná stránka – MultiPage

Uživatel může přepínat mezi více záložkami (stránkami) u jednoho dialogu.

Přepínač – OptionButton

Umožní uživateli vybírat z několika možností. Používají se vždy ve skupinách nejméně po dvou.

RefEdit

Tento prvek umožňuje uživateli vybírat oblasti buněk na pracovním listu.

Posuvník – ScrollBar

Jezdec posuvníku lze přesouvat tak, že hodnota ovládacího prvku se bude měnit po větších přírůstcích než o hodnotu 1.

Číselník – SpinButton

Umožňuje uživateli kliknout na jednu nebo dvě šipky. Tento ovládací prvek se používá ve spojení s ovládacím prvkem Textové pole nebo Popisek. V obou případech zobrazují tyto přidružené prvky velikost hodnoty číselníku.

Textové pole – TextBox

Do tohoto pole může uživatel vepsat text.

Přepínací tlačítko – ToggleButton

Tlačítko se může nacházet ve dvou stavech: zapnuto/vypnuto, kliknutím na tlačítko se tyto dva stavy přepínají a ovládací prvek současně mění svůj vzhled.

4 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Základní informace

Společnost H E M A X, spol. s r.o. Krnov byla založena dne 14.06.1991 třemi společníky – firma IMACO ApS zast. Ibem Malso, Ing. Janem Heczke a Hanou Heczkovou. Během existence společnosti došlo v jejích majitelích k několika změnám. Od 19.07.2007 jsou společníci Ing.Miloš Musil (obchodní podíl 49%) a Ing. Kamila Musilová (obchodní podíl 51%), kteří jsou zároveň také jednateli společnosti a každý z nich jedná samostatně.

Identifikační číslo: 146 13 140

Sídlo společnosti: Krnov, Krnov - Pod Bezručovým vrchem, Albrechtická 2160/39, PSČ 79401

Právní forma: společnost s ručením omezeným

Základní kapitál: 100 000,- Kč

Předmět činnosti

- velkoobchod
- specializovaný maloobchod
- realitní činnost
- reklamní činnost a marketing
- zprostředkování obchodu
- zprostředkování služeb

Prodejní sortiment

Společnost působí na trzích České republiky od rozpadu monopolu zahraničního obchodu, kdy vznikla na základě kapitálového spojení s dánskou firmou IMACO ApS. Společnost nebyla komoditně profilována a marketingovým průzkumem si teprve hledala komodity, které na českém trhu chyběly. Začínala s importem stavebního a

chemického materiálu a s exportem stavebního a hutního materiálu, který Moravskoslezský kraj v dané době nabízel v širokém rozpětí. Dnes se zabývá pouze dovozem a to těchto tří druhů komodit – termoizolační materiály, potravní doplňky a zdravotní matrace a polštáře.

Doplňky stravy firma začala dovážet od roku 1993 a postupem času si na ně zajistila patentovanou ochrannou známku HEMA®. Jsou vyráběny na zakázku ve PHARMACHEM Dánsko a to na základě průzkumu, který marketingový manager provádí jednou ročně. Tyto doplňky stravy prodávají distribučním společnostem Alliance Healthcare Praha, GEHE Pharma Praha, Mediate Ústí nad Orlicí, Pharmos Ostrava, Phoenix Praha, které se následně postarají o jejich rozšíření do lékáren. Další možností je internetový prodej, který je napojený na jednu z distribučních společností, která objednávku vyřídí.

U zdravotních matrací a polštářů TEMPUR byla firma výhradním zástupcem pro prodej v ČR do r. 2005, kdy došlo ke změně dánského majitele firmy Tempur. Nový americký majitel však přišel s velmi odlišnou prodejní strategií, kterou by H E M A X, spol. s r.o. nebyl schopen plnit, a proto jim výhradní zastoupení prodeje odebrali. Nyní toto privilegium má firma Machala Svitavy, se kterou H E M A X, spol. s r.o. spolupracuje a společně se dohodli na podmínkách prodeje na českém trhu.

Dalším prodávaným zbožím je MIRELON - termoizolační materiál z pěnového polyetylénu, který je kvůli veliké konkurenci dlouhou dobu už spíše doznívající tradicí, avšak společníci uvažují o obnovení jeho prodeje a začali vyjednávat nové podmínky nákupu.

Slovenský trh

V letech 1994 až 2004 firma distribuovala doplňky stravy HEMA® do Slovenské republiky přes společnost Prospekta Bratislava, která měla výhradní obchodní zastoupení na Slovensku. V roce 2004 pak byla založena kapitálově spřízněná společnost TGM Pharma Bratislava, která udělala chybný marketingový krok a zavedla na trhu nové obaly. Došlo tak k prudkému snížení prodeje na 1/3, protože zákazníci

výrobky neznali. V roce 2006 tak bylo přenecháno obchodní zastoupení opět firmě Prospekta Bratislava, avšak ke zvýšení prodeje již nedošlo.

Certifikace

V roce 2002 společnost uzavřela smlouvu o sdruženém plnění povinnosti zpětného odběru a využití odpadu z obalů se společností EKO-KOM Praha, tudíž plní povinnosti uložené zákonem č. 477/2001 Sb. Společnost zavedla a používá systém řízení jakosti dle evropských standardů EN ISO 9001 a systému environmentálního managementu EN 14001. Audit provedla v květnu 2004 nezávislá německá společnost TÜV SÜD.

Společnost H E M A X, spol. s r.o. je od roku 2006 členem České asociace pro speciální potraviny.

5 SOFTWAREVÁ PODPORA

Program je koncipován tak, aby byl přehledný, jednoduchý na ovládání a poskytoval veškeré potřebné informace.

Tento software může využívat nejen odborník na problematiku finančních analýz, ale díky doplňujícím informacím, které jsou součástí programu, také uživatel se znalostmi finančních výkazů.

5.1 Popis pracovních listů Excelu

Listy „vzz 1“, „vzz 2“ a „vzz 3“ obsahují výkazy zisku a ztrát vygenerované z účetního systému Pohoda Standard, řazené následovně: „vzz 1“ = VZZ 2005, „vzz 2“ = VZZ 2006, „vzz 3“ = VZZ 2007. V listech „rozv 1“, „rozv 2“ a „rozv 3“ jsou uloženy rozvahy za sledované roky, vygenerované a řazené stejným způsobem jako VZZ.

V dalším roce se pak ve zmíněném ekonomickém systému Pohoda vygeneruje nový soubor dat s aktuální rozvahou, který se celý označí a stiskem kláves Ctrl+C se uloží do dočasné paměti. Poté se vloží do listu Excelu s názvem „rozv 1“ kombinací kláves Ctrl+V a přejmenuje se na „rozv 3“. Následně se pak vždy přejmenuje „rozv 2“ na „rozv 1“; „rozv 3“ na „rozv 2“. Stejně se bude postupovat i u ostatních listů obsahujících informace o VZZ.

List označený jako „HorAnal“ obsahuje tyto analýzy: Horizontální analýza rozvahy, Vertikální analýza rozvahy, Horizontální analýza VZZ a Vertikální analýza VZZ.

V listu s názvem „ukazatele“ se nachází veškeré ukazatele použité pro finanční analýzu, ať už poměrové, rozdílové nebo na bázi CF.

List „Grafy“ obsahuje grafy ke všem ukazatelům. Jejich vzhled a zobrazované hodnoty se mění v závislosti na změnách hodnot v listu „HorAnal“.

Vlastní program vytvořený v prostředí VBA se zobrazuje v listu „Program“.

5.2 Popis významných funkcí a vzorců v pracovních listech

List „HorAnal“

Pro výpočet jednotlivých položek horizontální analýzy jsem vytvořila vzorec se sedmi vnořenými podmínkami:

```
(KDYŽ(A('rozv 2'!V194=0;'rozv 3'!V194>0);"100,00%";KDYŽ(A('rozv 3'!V194=0;'rozv 2'!V194<0);"100,00%";KDYŽ(A('rozv 3'!V194<0;'rozv 2'!V194=0);"-100,00%";KDYŽ(A('rozv 2'!V194<0;'rozv 3'!V194>0);(ABS('rozv 3'!V194)+ABS('rozv 2'!V194))/ABS('rozv 2'!V194)*100;KDYŽ(A('rozv 3'!V194<0;'rozv 2'!V194>0);-(ABS('rozv 3'!V194)+ABS('rozv 2'!V194))/ABS('rozv 2'!V194)*100;KDYŽ(A('rozv 2'!V194<0;'rozv 3'!V194<0;'rozv 2'!V194<'rozv 3'!V194);-(rozv 3'!V194-'rozv 2'!V194)/('rozv 2'!V194)*100;KDYŽ(A('rozv 2'!V194<0;'rozv 3'!V194<0;'rozv 2'!V194>'rozv 3'!V194);-(rozv 3'!V194-'rozv 2'!V194)/('rozv 2'!V194)*100;('rozv 3'!V194-'rozv 2'!V194)/('rozv 2'!V194)*100))))))
```

Tento vzorec řeší následující problematiku, ke které uvádím příklad pro ilustraci:

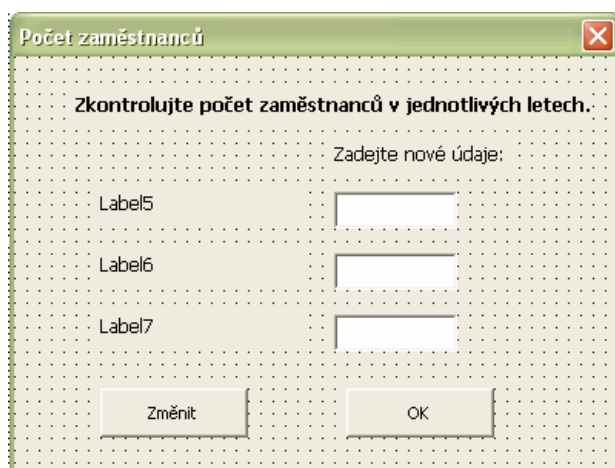
(položka 2 - položka 1) / položka 1, čili:

1. Je-li položka 1 nulová, pak by nastalo dělení nulou, a proto podmínka zjistí, zda je položka 2 kladná nebo záporná. V případě, že je kladná, výsledná hodnota bude 100 %. V případě, že je záporná, bude -100%.
2. Je-li položka 2 nulová, tak se opět zjišťuje, zda je položka 1 kladná či záporná. V případě kladné položky 1 bude výsledná hodnota -100%, v případě záporné bude 100 %.
3. Další vnořená podmínka testuje, zda nenastala situace, kdy položka 1 i 2 jsou záporné. Musí se tedy sledovat, zda dochází ke zvýšení ztráty nebo naopak jejímu snížení.
4. Dále vzorec řeší, zda podnik nepřešel ze ztráty do zisku nebo ze zisku do ztráty použitím absolutní hodnoty, případně jinou modifikací vzorce.

5.3 Popis průběhu programu

Po stisknutí tlačítka „Vytvořit finanční analýzu“ se zobrazí formulář, který vyzývá ke kontrole dat souvisejících s počtem zaměstnanců za každý rok. Když jsou data korektní, stačí stisknout „OK“.

V opačném případě je potřeba zvolit tlačítko CommandButton s názvem „Změnit“ a ve formuláři se objeví tři TextBoxy, do kterých uživatel zadá nové hodnoty a jeden Label s popiskem „Zadejte nové údaje“. Všechny čtyři prvky mají výchozí nastavení *Visible=False* a jsou viditelné až po výběru „Změnit“. Nově zadané hodnoty se po potvrzení „OK“ uloží do přesně určených buněk listu „HorAnal“, na které se odkazují vzorce ukazatele produktivity práce a při změně se tedy tyto hodnoty aktualizují.

Obr. č. 2: Formulář - Počet zaměstnanců

Formulář týkající se počtu zaměstnanců se po stisknutí „OK“ zavře a současně se inicializuje formulář „Finanční analýza H E M A X, spol s r.o.“

Formulář je tvořený dominujícím ovládacím prvkem Multipage obsahující sedm stránek. První čtyři stránky obsahující horizontální analýzu rozvahy, vertikální analýzu rozvahy, horizontální analýzu VZZ a vertikální analýzu VZZ načítají hodnoty z listu „HorAnal“ za použití syntaxe:

hodnotaab = 2

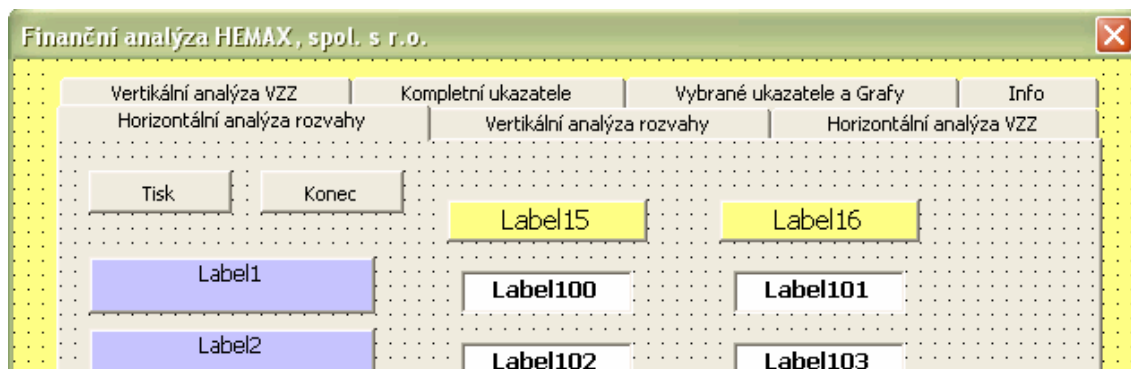
For ab = 1 To 13

```
Me.Controls("label"& ab).Object.Caption=Worksheets("HorAnal").Cells(hodnotaab,1)
```

```
hodnotaab = hodnotaab + 1
```

```
Next ab
```

Hodnota číselných Labelů je pak nastavena na zaokrouhlování na dvě desetinná místa.

Obr. č. 3: Formulář - Finanční analýza

Stránka „Kompletní ukazatele“ obsahuje opět Labely, do kterých se načítají pomocí obdobného cyklu veškeré ukazatele z listu „ukazatele“

Záložka „Vybrané ukazatele a Grafy“ obsahuje prvek ComboBox, do kterého se po inicializaci formuláře načtou z listu „ukazatele“ všechny názvy skupin ukazatelů za pomoci syntaxe:

```
For i = 77 To 99
```

```
Me.Controls("label" & i).Visible = False
```

```
Next i
```

```
Dim sloupec, sloup As String
```

```
bunka = 1
```

```
Do
```

```
bunka = bunka + 1
```

```
sloupec = Worksheets("ukazatele").Cells(bunka, 2)
```

sloup = Worksheets("ukazatele").Cells(bunka, 4)

If sloupec <> "" Then ComboBox1.AddItem sloupec

Loop Until (sloupec = "" And sloup = "")

Tato záložka je interaktivní, což znamená, že se každá změna v listu „HorAnal“ promítne při každé inicializaci v seznamu ComboBox. Uživateli se s výběrem skupiny ukazatelů zobrazí kromě názvu příslušných ukazatelů a jejich hodnot také graf v ovládacím prvku Image, jehož náhled je umístěný ve spodní části stránky. Jeho výchozí hodnota je nastavená na *Visible=False*, stejně jako u všech ostatních Labelů a zobrazí se až s výběrem položky v ComboBoxu. Skutečná přítomnost grafu se nachází v listu „Grafy“.

6 FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU H E M A X, spol. s r.o.

6.1 Analýza stavových ukazatelů

V horizontální a vertikální analýze jsou vybrány položky, které jsou v rámci absolutních čísel rozvahy a VZZ nejvíce významné.

6.1.1 Horizontální analýza rozvahy

	2005 / 2006	2006 / 2007
AKTIVA CELKEM	-7,76 %	-5,29 %
Pozemky	0 %	0 %
Stavby	-9,9 %	-10,63 %
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	70,08 %	6,61 %
Zboží	136,77 %	-48,5 %
Pohledávky z obchodních vztahů	-20,42 %	-57,65 %
Peníze	43,67 %	-29,62 %
Účty v bankách	-51,44 %	143,89 %
Vlastní kapitál	-5,45 %	2,62 %
Výsledek hospodaření minulých let	13,33 %	7,8 %
Výsledek hospodaření běžného účetního období /	-45,7 %	-20,38 %
Závazky z obchodních vztahů	87,93 %	-15,3 %
Jiné závazky	260,05 %	-88,01 %

Obr. č. 4: Horizontální analýza rozvahy

Celková hodnota majetku společnosti je ve výši 30 mil. Kč a každoročně dochází k jejímu poklesu v průměru o 6% způsobeného několika vlivy. Jedním z nich je prodej budov, které sloužily jako skladové prostory, neboť z důvodu snížení zásob byly již

nepotřebné. Další vliv měl také znatelný pokles jak krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů, tak obchodních závazků, kdy obě tyto zmíněné položky ve značné míře ovlivňují likviditu firmy.

Stále rostoucí položkou jsou samostatné movité věci a soubor movitých věcí, které činí 1,3 mil. Kč. K 70-ti % nárustu došlo koupí osobního automobilu.

Zajímavě kolísá položka zásob mající své vysvětlení. H E M A X, spol. s r.o. měl do r. 2006 výhradní zastoupení pro prodej zdravotních matrací a polštářů Tempur. Majiteli však bylo předem známo, že mu bude odebráno, a proto nakoupil mnohem větší množství zboží do zásoby.

Významný nárůst o 87% a následný pokles o 15% u krátkodobých závazků z obchodních vztahů je pravděpodobně zpětnou reakcí na splacení velké části pohledávek od odběratelů.

Rostoucí trend je očividný u výsledku hospodaření minulých let a říká, že společnost nerozděluje všechny zisk pouze k vyplacení podílů, ale ponechává většinu jako zdroj k financování. Naopak výsledek hospodaření za běžné účetní období výrazně klesá. Tuto situaci bych přisoudila stále více konkurenceschopnému trhu, který má na klesající výnosy vliv.

Zajímavou položkou jsou v roce 2006 jiné závazky s nárustem o 260% a v následujícím roce poklesem o 88%. Majitelé si podíly ze zisku nevypláceli, a tak vznikl tento závazek vůči společníkům poskytnutím úvěru. Kolísání je způsobeno nerovnoměrným vyplácením zisku dle potřeb majitelů.

Pokles peněžních prostředků na bankovním účtě v r. 2006 je způsoben nákupem zásob, stejně tak jeho nárůst v r. 2007, kdy došlo k inkasování pohledávek z obchodních vztahů, o kterém vypovídá jejich 57% pokles. Položka zásob se pak dostává již na původní hladinu jako v r. 2005.

6.1.2 Vertikální analýza rozvahy

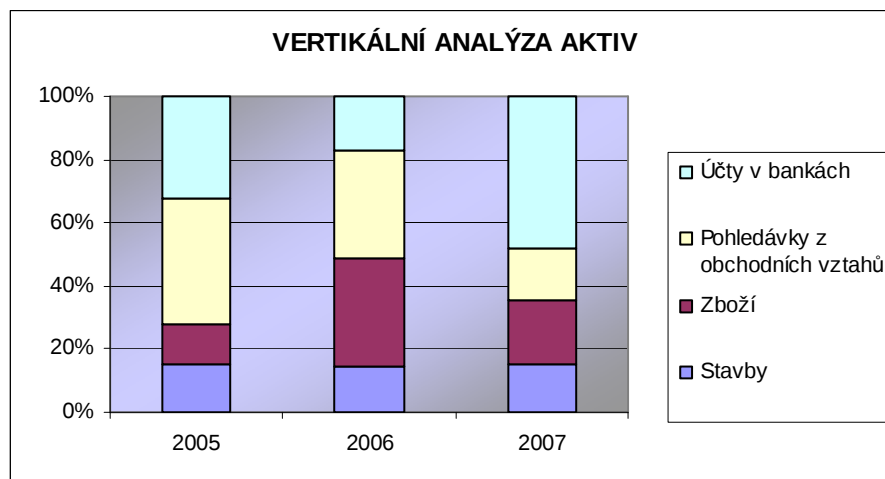
	2005	2006	2007
AKTIVA CELKEM	100 %	100 %	100 %
Pozemky	0,43 %	0,47 %	0,49 %
Stavby	14,31 %	13,98 %	13,19 %
Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	2,07 %	3,82 %	4,3 %
Zboží	12,54 %	32,18 %	17,5 %
Pohledávky z obchodních vztahů	37,65 %	32,49 %	14,53 %
Peníze	0,54 %	0,84 %	0,63 %
Účty v bankách	31,03 %	16,33 %	42,06 %
Vlastní kapitál	85,98 %	88,13 %	95,5 %
Výsledek hospodaření minulých let	58,18 %	71,48 %	81,37 %
Výsledek hospodaření běžného účetního období /	27,22 %	16,03 %	13,47 %
Závazky z obchodních vztahů	1,45 %	2,96 %	2,64 %
Jiné závazky	2,04 %	7,96 %	1,01 %

Obr. č. 5: Vertikální analýza rozvahy

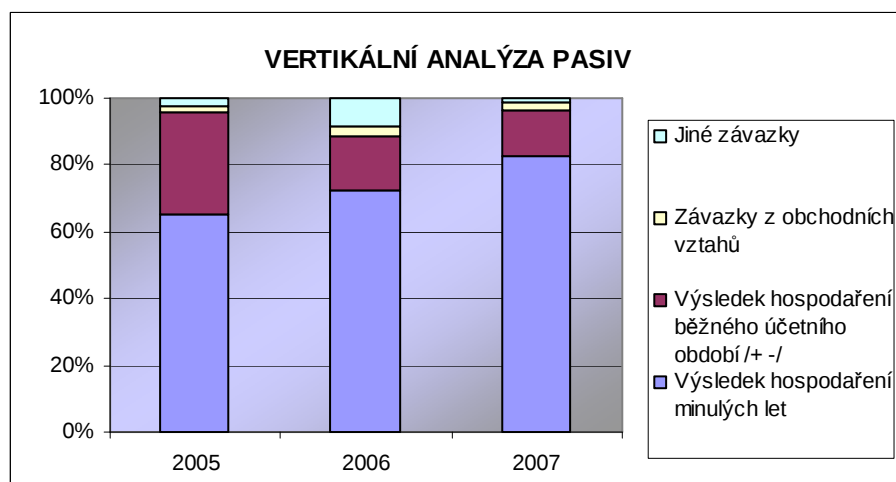
Nejvýznamnějšími položkami, které tvoří aktiva společnosti, jsou pohledávky z obchodních vztahů 14,53%, stavby 13,19%, ze zásob to je pouze zboží 17,5% a dále účty v bankách 42,06%.

Hlavním zdrojem financování je vlastní kapitál, který tvoří v současné době 95,5% pasiv. Společnost nemá žádný bankovní úvěr a zbylých 5% tvoří krátkodobé závazky. Nejpodstatnější položkou vlastního kapitálu pak je výsledek hospodaření minulých let a

výsledek hospodaření běžného účetního období. Z údajů lze vyčíst, že společnost zisk nerozděluje a ponechává ho k financování vlastních činností.

Graf č.1: Vertikální analýza aktiv

Graf č.2: Vertikální analýza pasiv

6.1.3 Horizontální analýza VZZ

	2005 / 2006	2006 / 2007
Tržby za prodej zboží	-6,51 %	-17,99 %
Náklady vynaložené na prodané zboží	10,41 %	-28,18 %
Obchodní marže	-27,36 %	1,08 %
Výkony	-10,97 %	22,08 %
Výkonová spotřeba	53,3 %	4,3 %
Přidaná hodnota	-50,24 %	0,77 %
Osobní náklady	2,85 %	10,01 %
Provozní výsledek hospodaření	-61,21 %	-19,87 %
Finanční výsledek hospodaření	1064,01 %	-66,45 %
Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-45,72 %	-20,38 %

Obr. č. 6: Horizontální analýza VZZ

Tržby za prodej zboží mají značně klesající charakter z důvodu stoupající rivality na trhu. S tím je související pokles nákladů na prodané zboží v r. 2007 o 28%, neboť se snížilo i množství zásob. I přesto je rozdíl obchodní marže mezi lety 2006 a 2007 ve výši 1%.

V roce 2007 byl přijat nový zaměstnanec a tato skutečnost se promítla do osobních nákladů, které vzrostly o 10%.

V r. 2006 vzrostla výkonová spotřeba o polovinu, náklady na prodané zboží o 10%, tržby z prodeje klesly o 6,5% a výkony o 11%. Toto jsou hlavní příčiny velkého propadu provozního výsledku hospodaření o 61%, ke kterému došlo i v následujícím roce a to již o 20%.

Položky tržby za prodej zboží, provozní výsledek hospodaření a výsledek hospodaření za běžnou činnost jsou úzce provázány, a proto je u všech viditelný klesající trend, neboť společnost vykazuje nulový výsledek hospodaření za mimořádnou činnost a hodnota finančního výsledku hospodaření je v porovnání se zmiňovanými třemi položkami velmi nízká, výjma roku 2006.

Finanční výsledek hospodaření v roce 2006 zaznamenal 10-ti násobný nárůst, který byl zapříčiněn částečně ziskovými úroky z terminovaných vkladů, ale hlavním faktorem byly kurzové zisky, neboť firma účtuje celoročně pevným devizovým kurzem a v daném období došlo k výraznému posílení české koruny.

Tímto nárůstem finančního výsledku hospodaření byl ovlivněn i 15-ti% rozdíl poklesu mezi výsledkem hospodaření za běžnou činnost a provozním výsledkem hospodaření v r. 2006. Pokles finančního výsledku hospodaření o 66% v následujícím roce je způsoben pouze návratem k jeho běžné výši.

6.1.4 Vertikální analýza VZZ

	2005	2006	2007
Tržby za prodej zboží, výrobků a služeb	100 %	100 %	100 %
Náklady vynaložené na prodané zboží	53,8 %	63,62 %	55,07 %
Obchodní marže	43,68 %	33,98 %	41,4 %
Výkony	2,52 %	2,4 %	3,53 %
Výkonová spotřeba	10,61 %	17,42 %	21,89 %
Spotřeba materiálu a energie	1,3 %	0,73 %	1,51 %
Služby	9,3 %	16,69 %	20,39 %
Přidaná hodnota	35,59 %	18,96 %	23,03 %
Osobní náklady	4,11 %	4,53 %	6,01 %
Mzdové náklady	3,2 %	3,43 %	4,52 %
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného	1,49 %	2,01 %	2,86 %

Obr. č. 7: Vertikální analýza VZZ

Tržby za prodej výrobků a služeb nemají významný podíl na celkových tržbách, neboť společnost není výrobní a jedná se o tržby z pronájmu nebytových prostor. S tím souvisí částečně i výkonová spotřeba, která rapidně narůstá. I když se budovy ve vlastnictví H E M A X, spol. s r.o. musí technicky udržovat, tak mnohem větším výdajem za služby jsou však náklady na propagaci prodeje zboží (inzerce v novinách, semináře, prezentace), které v r. 2005 tvořily 9% z tržeb a v r. 2007 již 20%.

Hlavní činností je tedy prodej zboží a náklady vynaložené na tuto činnost tvoří okolo 60-ti% ve všech sledovaných letech.

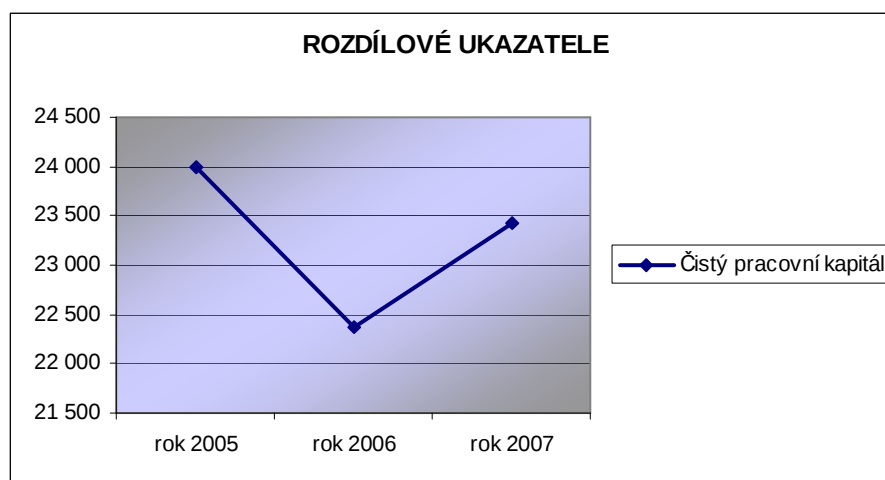
Z tabulky vertikální analýzy lze také vyčíst, že osobní náklady jsou tvořeny z naprosté většiny mzdovými náklady.

6.2 Analýza rozdílových ukazatelů

6.2.1 Čistý pracovní kapitál

	2005	2006	2007
Čistý pracovní kapitál	24000,679	22362,508	23425,511

Obr. č. 8: ČPK

Graf č. 3: ČPK

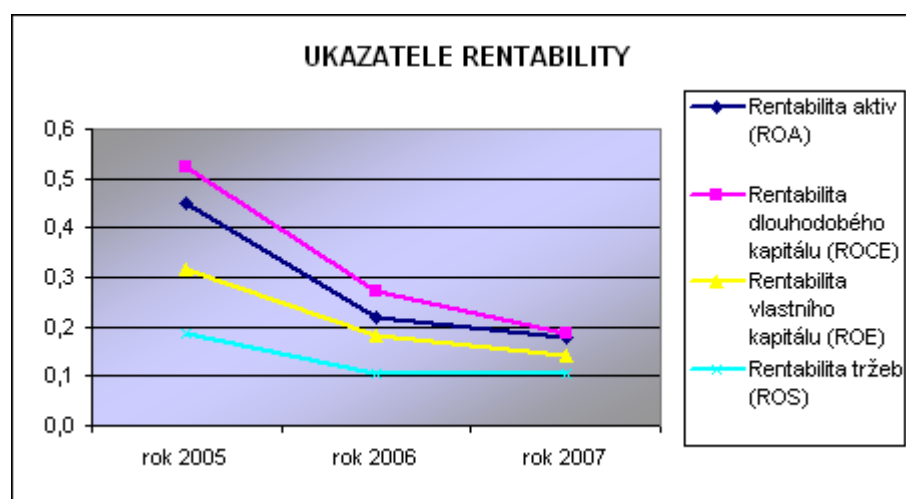
Společnost dosahuje po celou dobu nadprůměrně vysoké hodnoty ČPK, v průměru 23 mil. Kč. Je to způsobeno hlavně tím, že financování je realizováno z 95-ti% vlastním kapitálem a tudíž má podnik velkou rezervu pro případné finanční výkyvy.

6.3 Analýza poměrových ukazatelů

6.3.1 Ukazatele rentability

	2005	2006	2007
Rentabilita aktiv (ROA)	0,4507	0,2209	0,1779
Rentabilita dlouhodobého kapitálu (ROCE)	0,5242	0,2717	0,1863
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	0,3166	0,1818	0,1411
Rentabilita tržeb (ROS)	0,1847	0,1072	0,1041

Obr. č. 9: Rentabilita

Graf č. 4: Rentabilita

Ukazatele rentability znázorňují poměr zisku podniku k výši zdrojů podniku, které musely být použity k dosažení zisku. Všechny hodnoty jsou nad standardy oborových průměru ČR, i když v posledním roce již značně poklesly. Přesto lze říci, že podnik hospodaří velmi dobře a svůj vložený kapitál zhodnocuje v zisk.

Ziskovost celkových aktiv (ROA) je v roce 2005 na velmi vysoké úrovni. Pokles je způsoben tím, že snížení výsledku hospodaření je poměrově větší než snížení množství

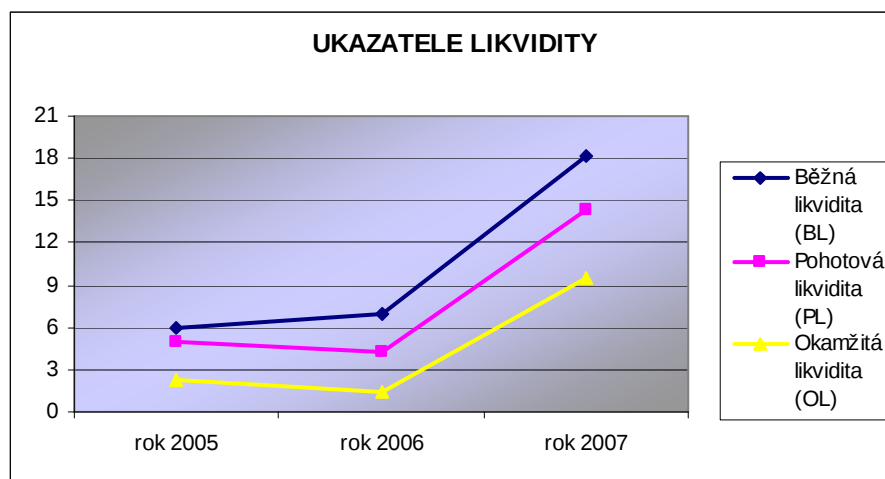
celkových aktiv. Stejně tak je na tom ziskovost vlastního kapitálu (ROE), která znatelně poklesla kvůli prudkému snížení čistého zisku, který je následkem rostoucí konkurence. Čistý zisk vstupuje také do výpočtu rentability tržeb (ROS), a proto dochází i k jejímu poklesu.

Společnost můžeme zařadit mezi příliš opatrné podniky, které se chtějí za každou cenu vyhnout riziku platební neschopnosti a udržují proto relativně vysokou pojistnou zásobu pohotových peněžních prostředků, umrtvují zbytečně své kapitálové zdroje a dosahují výrazně menší výnosnosti. [2]

6.3.2 Ukazatele likvidity

	2005	2006	2007
Běžná likvidita (BL)	5,9354	6,9207	18,1654
Pohotová likvidita (PL)	4,939	4,2056	14,2786
Okamžitá likvidita (OL)	2,2523	1,449	9,4817

Obr. č. 10: Likvidita

Graf č. 5: Likvidita

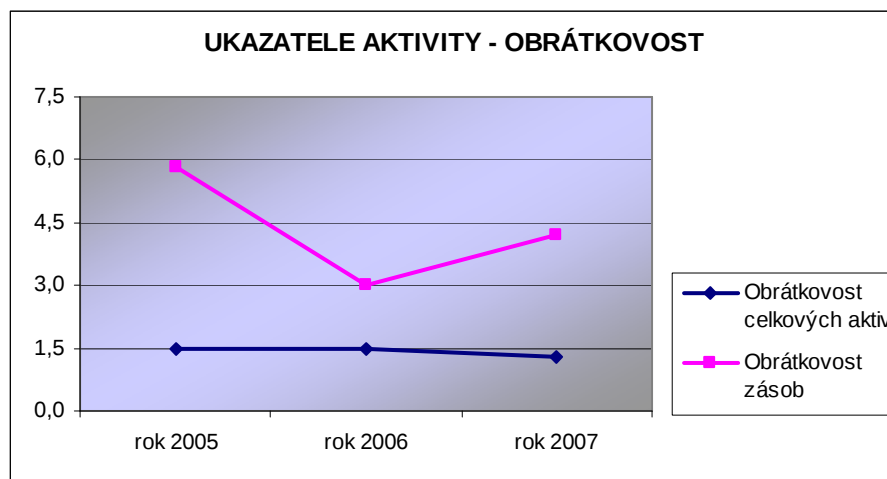
Běžná, pohotová i okamžitá likvidita jsou nad standardní úroveň. Společnost nemá žádný problém kdykoliv dostát svým závazkům. Likvidita v roce 2006 poklesla, což

bylo způsobeno vícero faktory. V r. 2006 došlo k prudkému snížení pohotových finančních prostředků až na polovinu (není důvod nechávat milióny korun uloženy na bankovním účtu), které mají značný vliv na oběžnou likviditu. V r. 2006 se také navýšily krátkodobé závazky o 88%, změna pak nastala v r. 2007, kdy poklesly o 15%. V r. 2006 se dvojnásobně zvýšily zásoby, které významně působí na hodnotu běžné likvidity, a i přes značné zvýšení krátkodobých závazků proto nedošlo k jejímu poklesu. V r. 2007 byl plánován prodej společnosti a z tohoto důvodu se také „vytvořila lépe vypadající“ finanční situace.

6.3.3 Ukazatele aktivity

	2005	2006	2007
Obrátkovost celkových aktiv	1,4744	1,4943	1,2939
Obrátkovost zásob	5,8266	3,0266	4,2212

Obr. č. 11: Aktivita – obrátkovost aktiv

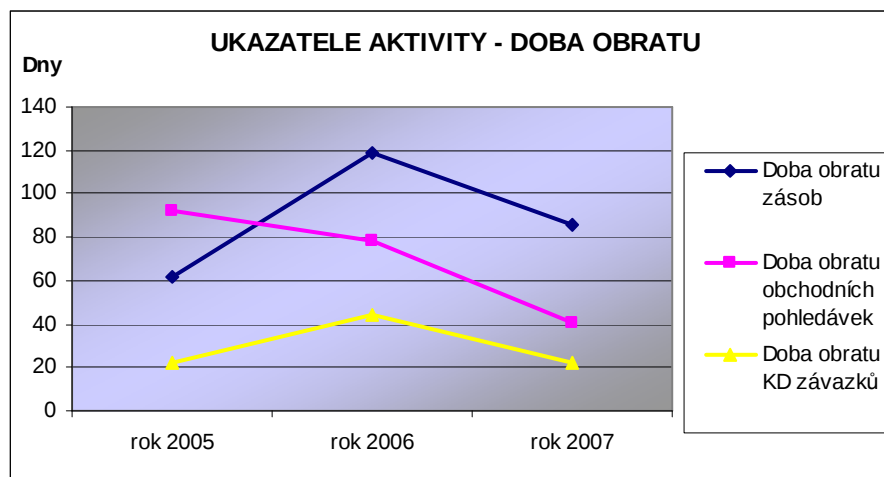
Graf č. 6: Aktivita – obrátkovost aktiv

Hodnota rychlosti obrátek aktiv se ve sledovaném horizontu nemění a je podobná oborovému průměru. Vzhledem k tomu, že tržby každoročně klesají, vedení snižuje i objem celkových aktiv, a tím je ukazatel stabilní.

Obrátkovost zásob v každém roce kolísá. V r. 2005 byla každá položka zásob prodána a naskladněna 6x, v r. 2006 pouze 3x, což souvisí s vyššími stavy zásob v daném roce. Ty byly nakoupeny za účelem předzásobení, neboť měl podnik poslední rok výhradní zastoupení prodeje v ČR.

	2005	2006	2007
Doba obratu zásob	61,7859	118,9458	85,2847
Doba obratu obchodních pohledávek	91,9391	78,2647	40,4166
Doba obratu KD závazků	21,7294	43,8087	21,9418

Obr. č. 12: Aktivita – doba obratu aktiv

Graf č. 7: Aktivita – doba obratu aktiv

Poněkud horší byla situace s dobou inkasa obchodních pohledávek, kdy v roce 2005 byla splatnost 92 dní a podnik měl v této položce aktiv vázáno 38% majetku. V současné době je to již 40 dní a tato hodnota je pozitivní, i když stále vyšší než doba splatnosti jejich vlastních závazků.

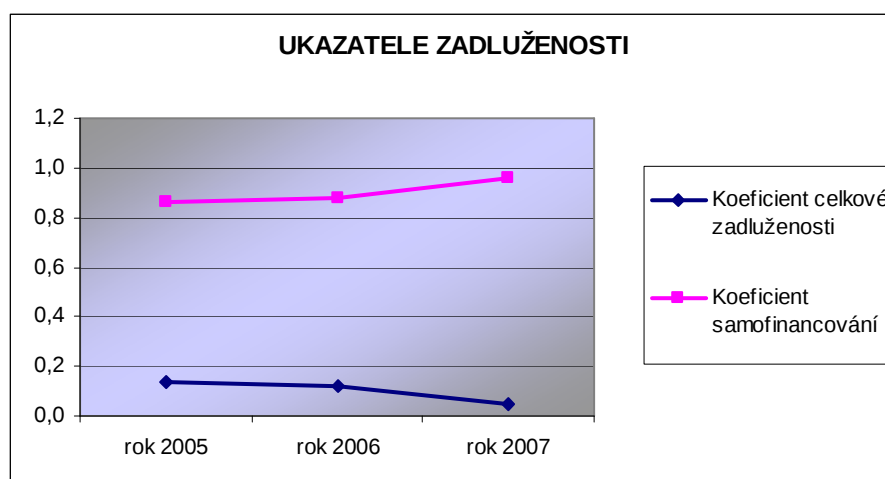
Doba obratu krátkodobých závazků je kolem 21 dní. I když společnost splácí své dluhy z obchodních vztahů téměř okamžitě, tuto dobu zvyšují závazky ke státu a větší mírou závazky k majitelům.

Doba obratu zásob je v průměru 2 až 3 měsíce, výjimkou byl již zmíněný rok 2006, ve kterém došlo k předzásobení podniku a doba obratu vzrostla na 4 měsíce. Vzhledem k povaze zboží není tato doba extrémně vysoká.

6.3.4 Ukazatele zadluženosti

	2005	2006	2007
Koeficient celkové zadluženosti	0,1402	0,1185	0,045
Koeficient samofinancování	0,8598	0,8815	0,955
Koeficient úrokového krytí	82,6479	0	0

Obr. č. 13: Zadluženost

Graf č. 8: Zadluženost

Koeficient celkové zadluženosti mírně klesá a je značně pod úrovní oborového průměru, čili podnik má dostatečně velký „bezpečnostní polštář“ a neměl by problém získat u jakékoli banky úvěr. V současné době však nečerpá žádný a danou „zadluženost“ tvoří pouze krátkodobé závazky.

Finanční nezávislost firmy interpretovaná koeficientem samofinancování se drží přibližně na stejné úrovni, která je nadprůměrná a značí, že společnost má dostatek

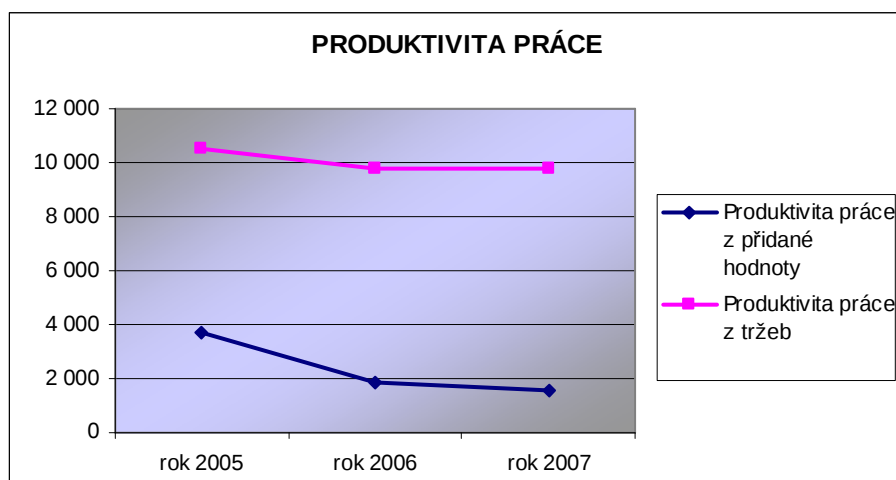
vlastních prostředků ke krytí aktiv (zásob, hmotného majetku, ...). Možná by bylo vhodné část peněz, které jsou uloženy na bankovním účtě vhodně investovat. Další možností by bylo získat bankovní úvěr a rozšířit tak prodejní sortiment.

Z tabulky je patrné, že úroky jsou kryté více než dostačujícím způsobem. V r. 2006 a 2007 nemá společnost žádné nákladové úroky, a proto jsou hodnoty ukazatele rovny nule.

6.3.5 Ukazatele produktivity práce

	2005	2006	2007
Produktivita práce z přidané hodnoty	3735,0174	1858,4484	1560,6187
Produktivita práce z tržeb	10494,9688	9799,9028	8130,9614

Obr. č. 14: Produktivita práce

Graf č. 9: Produktivita práce

Z horizontální analýzy VZZ je patrné, že jak přidaná hodnota, tak tržby každoročně klesají, a proto klesá i produktivita práce při zachování počtu zaměstnanců. V r. 2007 byl ještě navíc zaměstnán nový pracovník. Tento trend sice není alarmující, ale společnost by se nad ním měla pozastavit a zvážit, zda jsou pracovníci efektivně vytíženi.

6.4 Pyramidový rozklad ROE

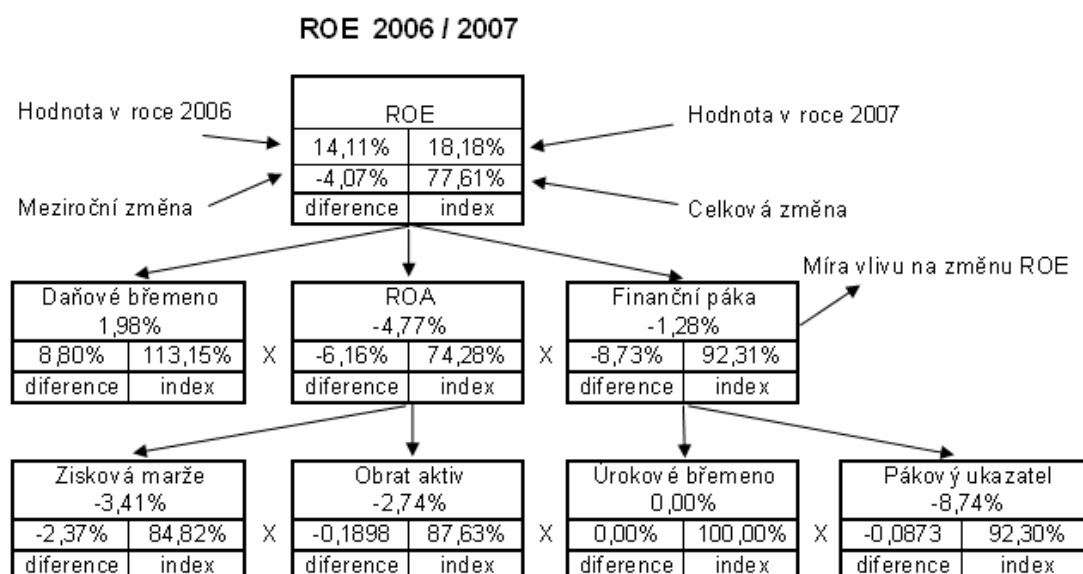
K analýze rozkladu ROE jsem zvolila logaritmickou metodu rozkladu, která je jedna z nejpřesnějších.

Z následujícího rozboru můžeme vyčíst, jakou měrou se konkrétní položky zapříčinily o změnu ziskovosti vlastního kapitálu.

Rentabilita VK klesla v r. 2007 o 4%, přičemž na poklesu měla největší podíl rentabilita aktiv a to téměř -5%, dále -1,28% ziskový účinek finanční páky a daňové břemeno zhruba 2%.

ROA se snížila meziročně o 6,16% a na této změně se podílela jak zisková marže, tak obrat aktiv zhruba stejnou měrou.

Ziskový účinek finanční páky se také dostal do záporných čísel v procentuálním porovnání s rokem 2006 a rozhodujícím faktorem, který zapříčinil tuto negativní změnu byl pákový ukazatel a to -8,74%, neboť úrokové břemeno je nulové.

Obr. č. 15: Pyramidový rozklad ROE

6.5 SOUHRNNÉ ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE

Z analýzy majetku a zdrojů krytí vyplývá, že ve společnosti dochází ke každoročnímu poklesu bilanční sumy, který je zapříčiněn dvěma hlavními položkami - splacením značné části pohledávek z obchodních vztahů na straně aktiv a značným poklesem výsledku hospodaření na straně pasiv.

Už při prvním pohledu do rozvahy zaujme rozložení pasiv - v roce 2007 je podíl vlastního kapitálu 95%. Na jeho růst má vliv skutečnost, že společnost nevyplácí zisk majitelům, ale ponechává ho jako zdroj financování ve firmě. Hodnota čistého pracovního kapitálu je tedy nadměrně vysoká.

U tržeb za prodané zboží je pravděpodobné, že jejich klesající charakter bude z důvodu silné konkurence pokračovat. To vypovídá o klesajícím podílu na trhu, kterému by se mělo zabránit získáním nových zákazníků.

Ukazatelé rentability vykazují klesající trend. Z pyramidového rozkladu je patrné, že největší míru v regresivním vývoji rentability vlastního kapitálu nese rentabilita aktiv. Ta je značně ovlivněna stále nižší obrátkovostí aktiv a také klesající ziskovou marží. Z uvedených charakteristik plyne, že podnik nevyužívá svůj majetek a vlastní zdroje dostatečně efektivně. V případě pokračujícího negativního vývoje může z dlouhodobého hlediska dojít až k vykazování ztráty.

Z hlediska likvidity je podnik velmi spolehlivý, avšak její vysoká míra způsobuje fixaci aktiv ve formách, které následně přinášejí nízkou ziskovost aktiv a úzce souvisí s výše uvedeným problémem.

7 ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo vytvořit software, který bude zaměřen na sledování významných položek rozvahy a VZZ jak v čase, tak i velikost jejich významu k hlavním položkám bilance a výsledovky.

Dále tento programový nástroj sleduje všechny ukazatele významné pro predikci finančního zdraví. Je koncipován tak, že se jakýkoli další ukazatel, který bude pro firmu H E M A X, spol. s r.o. v budoucnosti významný, může pouze doplnit do listu Excelu s názvem „ukazatele“ a softwarová podpora ho bude zobrazovat společně s ostatními ukazateli.

Z finančního hodnocení společnosti H E M A X, spol. s r.o. vyplývá, že s 95-ti% výší vlastního kapitálu nemá nejmenší problémy se včasným splácením závazků, dodavatelé tedy mají jistotu inkasa svých pohledávek a firma může kdykoli získat bankovní úvěr. Avšak rentabilita a aktivita podniku má značně klesající charakter, což se může v nadcházejících letech zapříčinit o vznik ztráty.

8 SEZNAM LITERATURY

1. BLAHA, Z. S. a JINDŘICHOVSKÁ, I. Jak posoudit finanční zdraví firmy. Praha: Management Press, 2006. 194 s.. ISBN 80-7261-145-3.
2. GRÜNWALD, R. a HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. Praha: Ekopress, 2007. 318 s.. ISBN 978-80-245-1195-5.
3. KISLINGEROVÁ, E. A KOL. *Manažerské finance*. 1. vydání. Praha : C.H.Beck, 2004. xxxi, 714 s.. ISBN 80-7179-802-9.
4. KISLINGEROVÁ, E. a HNILICA, J. Finanční analýza - krok za krokem. Praha: C.H.Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.
5. KONEČNÝ, M. *Finanční analýza a plánování*. Brno: Zdeněk Novotný, 2006.. 83 s. ISBN 80-7355-061-X.
6. MRKVIČKA, J. a KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. Praha: ASPI, 2006. 228 s.. ISBN 80-7357-219-2
7. RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. 120 s.. ISBN 978-80-247-1386-1
8. WALKENBACH, J. *Microsoft Excel 2000&2002: programování ve VBA*. Brno: Computer Press, 2004. 707 s. ISBN 80-7226-547-4

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Vertikální analýza AKTIV

Graf č. 2: Vertikální analýza PASIV

Graf č. 3: ČPK

Graf č. 4: Rentabilita

Graf č. 5: Likvidita

Graf č. 6: Aktivita – obrátkovost aktiv

Graf č. 7: Aktivita – doba obratu aktiv

Graf č. 8: Zadluženost

Graf č. 9: Produktivita práce

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1: Ovládací prvky VBA

Obr. č. 2: Formulář - Počet zaměstnanců

Obr. č. 3: Formulář - Finanční analýza

Obr. č. 4: Horizontální analýza rozvahy

Obr. č. 5: Vertikální analýza rozvahy

Obr. č. 6: Horizontální analýza VZZ

Obr. č. 7: Vertikální analýza VZZ

Obr. č. 8: ČPK

Obr. č. 9: Rentabilita

Obr. č. 10: Likvidita

Obr. č. 11: Aktivita – obrátkovost aktiv

Obr. č. 12: Aktivita – doba obratu aktiv

Obr. č. 13: Zadluženost

Obr. č. 14: Produktivita práce

Obr. č. 15: Pyramidový rozklad ROE

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ΣA	Aktiva celkem
CF	Cash-Flow
CK	Cizí kapitál
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČR _A	Časové rozlišení aktiv
ČR _p	Časové rozlišení pasiv
DLP	Dlouhodobé pohledávky
EAT	Earnings After Taxes - Zisk po zdanění
EBT	Earnings Before Taxes - Zisk před zdaněním
EBIT	Earnings Before Interest and Taxes - Zisk před odečtením úroků a daní
DL	Dlouhodobý
KFM	Krátkodobý finanční majetek
KDP	Krátkodobé pohledávky
KD dluhy	Rozvaha ř.235 + ř.263 + ř.265
OA	Oběžná aktiva
PH	Přidaná hodnota
SA	Stálá aktiva (Dlouhodobý majetek)
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál

SEZNAM PŘÍLOH

Rozvaha 2005

Rozvaha 2006

Rozvaha 2007

Výkaz zisku a ztrát 2005

Výkaz zisku a ztrát 2006

Výkaz zisku a ztrát 2007